

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm I. Eodem Titvlo In VI. Contingit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

actor plene probauit mutuum datum per duos testes, at verò Reus per exceptionem, quòd pactum supervenerit non petendi, probauerit semiplene per vnum testem, hoc casu, cum Reus excipiendo fiat actor, actore autem semiprobande, Iudex Reo iuramentum deferre possit, idem rectè ait *Abb. cit. loco*, quòd hoc casu iuramenti delationi locus esse possit, c. 1.

CAPITVLVM I.

EODEM TITVLO IN VI.

Contingit.

PARAPHRASIS.

In quibusdam locis consuetudo viget, vt Prælati, antequam Ecclesiarum administrationem capeant, jurare debeant, se Ecclesiarum ipsarum statuta, & consuetudine obseruaturos, idemque mos invaluit inter laicos, vt Rectores & Officiales ad Rectorias & officia non assumantur, nisi jurent, quòd statuta seruire velint, cum autem in ijs statutis ac consuetudinibus quædam interdum reperiantur illicita & Ecclesie libertati aduersantia, idem Nicol. III. respondet hic: quòd iuramentum generaliter editum ad talia se non extendat, sed tantum ad statuta & consuetudines licitas & honestas, quòd si verò expressè jurent, se etiam illicita, aut quæ Ecclesie libertati aduersantia sunt, statuta, seu edita, seu edenda, seruaturos, iuramento tali nequaquam obligantur, cum illud institutum non sit, vt esset vinculum iniquitatis.

S. V. M. M. A. R. I. V. M.

1. Iuramentum de seruandis statutis ac consuetudinibus loci, quamuis generaliter conceptum, intelligitur tantum de licitis, neque presumitur quòd intentio iurantis se extendat ad illicita.

Et si se intentio iurantis extenderet ad illicita, respectu horum iuramentum esset nullum, validum autem quoad licita.

2. Canonici iurans se statuta & consuetudines Ecclesie seruaturum? An & quomodo sine periculo periurij possit impetrare priuilegium aduersus statuta?

NOt. vnic. Iuramentum seruandi statuta ac consuetudines loci, quamuis generaliter conceptum, intelligitur tantum de licitis, neque presumitur, quòd iurans etiam quæ illicita sunt, includere voluerit. Sin autem etiam illicita comprehendere voluerit, iuramentum respectu eorum irritum est, validum autem quoad licita, quia vtile per inutile vitari non debet. *Regula 37. in 6.*

Quæstio est. Si Canonici post sui creationem iurauit, se statuta & consuetudines Ecclesie seruaturum, num periurus fiat, si dein priuilegium impetat à S. Apostolica sede aduersus statuta.

Resp. cum Rota Romana, novâ decisione *1. de jur.* & Dico 1. Si priuilegium latum sit proprio motu, Canonici eo frui potest, non obstante iuramento, quia in iuramento conditiones suapte natura insunt, salvo jure Superioris. c. *Venientes. 19. ext. hoc tit.* item si res in eodem statu permaneat, seu si mutatio, videlicet nova licentia non superveniat, vt docuit. *4. tract. 3. cap. 9. conditione 4.*

Dico 2. Etsi priuilegium concessum sit ad instantiam Canonici, si tamen in eo clausula adijciatur, non obstantibus statutis contrariis etiam iuratis, iuxta c. *Cum aliquibus 4. de rescriptis in 6.* impetrans eo vti potest.

Dico 3. Si talis clausula adijungi non soleat, tunc rescriptum siue concessio priuilegij ad instantiam dati obreptitia censeri debet, nisi in impetratione mentio facta sit, quòd priuilegium derogeret statuto iurato. Ita *Franc. hic.* in fine, est enim hæc certitudo veri, quod si Papæ explicatum fuisset, tale priuilegium non dedisset, aut tali modo non dedisset, sicuti explicauit. *1. 1. tract. 4. cap.*

22. n. 19.

os (†) so.

ccc 3

CAP.